

Ziemia znów odśladania swoje tajemnice

WIELICZKA. Budownicy kanalizacji natrafili na kanał rzeki Serafy sprzed około 100 lat. To pierwsze archeologiczne znalezisko, podczas rozpoczętej kilka tygodni temu sanitarnej inwestycji. Pracownicy Muzeum Żup Krakowskich spodziewają się, że będzie tu jeszcze wiele cennych odkryć.

Ulica Dembowskiego w Wieliczce: głęboka dziura w ziemi skrywa wykonany z cegły kanał, który powstał po to, żeby odprowadzić wody Serafy

JOLANTA BIAŁEK
wielicki@wp.pl

- *Dotychczas się do obiektu, który przegrywa łech lub podobne przejęcie - taka informacja dotarła w środowisku popołudniem do archeologów z Muzeum Żup Krakowskich od pracowników firmy, budujących kanalizację modernizującą w rejonie skrzyżowania ulic Dembowskiego i Małajki.*

To tylko początek?

Po oględzinach specjalistów okazało się jednak, że znalezisko jest literygoczo głównie wizualne. Ukrywaną na głębokości około czterech metrów pod ziemią obiekt, który odkrył pod czas prac inżynierów, to murek "urzędowy". Stalzył on przed laty do odprowadzania wód z płynącej przez ten rejon Wielickiej rzeki Serafy.

- *W infrastrukturze technicznej pochodzącej z przedpokoleń XIX i XX wieku. Więcej informacji będziemy mieć po ukończeniu bardziej szczegółowych badań. Ale już dziś można powiedzieć, że nie jest to jakieś duże odkrycie archeologiczne. Takich obiektów jest pod ziemią w Wieliczce znacznie więcej - mówi Szymon Pawlikowski, który ogłasza nadzór archeologiczny nad pracami związanymi z budową miejskiej kanalizacji.*

Odkrycia nie spowoduje zawieszenia - na czas badań archeologicznych - budowy kanalizacji na ul. Dembowskiego. - *Budowa sanitarnej infrastruktury idzie dalej - informuje archeolog. Zasadniczo, na które natrafiono przy parku Młokosiewicza jest pierwszym archeologicznym odkryciem podczas budowy w mieście kanalizacji.*

Inwestycja ta ruszyła jednak pełną parą zaledwie przed miesiącem, a ulice w ścisłym centrum Wielicki, gdzie jest największa szansa na znalezienie pod ziemią cennych przedmiotów, są nią objęte na razie w małym stopniu.

- *Ziemia Wielicki jest niezliczoną skarbnicą. Podczas ostatniej wiosny odkrył archeologicznych szukał spójniacze z epoki w tym miejscu w rejonie ulicy Piłsudskiego i na ośledla Leśna. Mówi natomiast, że podczas budowy kanalizacji natrafiono jeszcze na obiektów zaliczanych do osiedla Turuski - stwierdza Szymon Pawlikowski.*

Cmentarz i naczyńka

Przebadane w miejscu od kilku lat na dużą skalę prace związane z budową nowej infrastruktury także pod ziemią, doprowadziły do kilku odkryć

archeologicznych, istotnych dla dokumentowania historii dawnej Wielicki.

Podczas renowacji ulicy Zamkowej w 2011 roku odkopano drewnianą drogę, pochodzącą sprzed kilku wieków oraz fragment muru, będącego prawdopodobnie ogrodzeniem cmentarza, który znajdował się kiedyś przy kościele św. Klementa.

Zachowane grobowe nie udało się odnaleźć, ale archeolodzy odkryli tam dość dużą ilość ludzkich kości, pobawionych, że kiedyś była tam nekropola. Dokumenty wskazują, że znalezionych grobów "Jury Klementa" jeszcze w latach 80-tych XIX wieku, ale wtedy były to już tylko pojedyncze zgrupowania, w sytuacjach, gdy zmarł ktoś znowy lub innych szczególnych przypadkach.

Gdy prowadzono rewitalizację ul. Zamkowej, archeolodzy natrafili także na XVII-wieczną monetę, kosaćkę podkową i fragmenty naczyń ceramicznych.

Trzy kopy groszy

Natomiast w latach 2000-2010 były odnawiano wielicki Rynek Górny, zbiory Muzeum Żup Krakowskich wzbogaciło się między innymi o trzy kopy groszy piaszczanych wybitych za czasów Wacława III i Jana Luksemburskiego, liczące setki lat. Srebrne, miedziane, brązowe, żelazne, gliniane lampki i fajki, a także fragmenty drewnianego rurociągu z czasów austriackich.

Ekspozycje te były prezentowane potem na muzealnej wystawie "Tajemnice Rysku Górnego w Wieliczce", która cieszyła się wielkim zainteresowaniem mieszkańców.

SKARBY „Z DRÓG”

Pracownicy Muzeum Żup Krakowskich można będzie oglądać wystawę związaną z wykopaliskami „Archeologiczne autostrady”. Podczas przedsięwzięcia drogowych prowadzonych w latach 1997 - 2010 w Małopolsce archeolodzy przebadali tereny o łącznej powierzchni ponad 200 hektarów. Podczas prac wykopaliskowych natrafiono na 121 stanowisk archeologicznych datowanych od okresu neolitu poprzez epokę brązu i żelaza po czasy nowożytne. Na ekspozycji w Wieliczce zaprezentowanych zostanie kilkadziesiąt zabytków m.in. przedmioty ze srebra - linażurki, kuszki, szkiełko i ceramiki. Otwarcie wystawy zaplanowane jest na 25 maja, początek o godz. 12.